

Pro Saimaannieriä hanketilaisuus

Maanantaina 15.11.2021 klo 13 Savitaipaleella Olkkolan Hovissa

1. Avaus

Olkkolan Hovin ”isäntä” Tommi Naakka toivotti vieraat tervetulleiksi ja kertoi lyhyesti kartanon historiasta.

Savitaipaleen kunnanjohtaja Johanna Mäkelä avasi tapaamisen toivottaen osallistujat tervetulleeksi tilaisuuteen. Johanna kertoi omasta taustastaan uutena kunnanjohtajana. Hän toi esille Kuolimo järven ja nieriän tärkeän merkityksen kunnalle ja kuntalaisille. Kunta pitää tärkeänä suojelu- ja kehityshankkeita Kuolimossa ja muissa kunnan vesistöissä.

Osallistujat:

Kari Kotirinta, Pro Kuolimon sihteeri ja kunnanvaltuuston 2.vpj,
Hannu Yläoutinen, kalankasvattaja ja menetelmäkehittäjä,
Jukka Kummunsalo, Pro Saimaannieriä hankevetäjä, kalabiologi,
Tarmo Hänninen, Korpijärvi-Kuolimo kalatalousalueen puheenjohtaja,
Hannu Jokinen, Pro Kuolimo ry:n ja nieriän seurantatyöryhmän puheenjohtaja,
Päivi Pylkkö, LUKE ryhmäpäällikkö, johtava asiantuntija,
Matti Janhunen, LUKE erikoistutkija,
Juha-Pekka Turkkala, LUKE asiantuntija, vesiviljely,
Johanna Mäkelä, kunnanjohtaja,
Vesa Vanninen, Varsinais-Suomen Ely, Kalastusmestari,
Matti Ovaska, WWF, suojeluasiantuntija,
Pekka Rynnänen, E-Karjalan Säästöpankki säätiö
Teemu Routti, Lähi-Tapiola, toimitusjohtaja, rahoittaja,
Mikko Kiljunen, Tuuliaisien säätiö toimitusjohtaja, rahoittaja,
Eetu Karhunen, Metsähallitus, erikoissuunnittelija,
Teemu Henttinen, Pohjois-Savon Ely, Kalastusbiologi, nieriän seurantatyöryhmän sihteeri

2. Nieriäkannan tilannekatsaus ja mahdollisuudet

Jukka Kummunsalo, kertoi suojelun taustaa. Koneellinen talvinuotto alkoi 1990-2000 luvun taitteessa Isoselällä, muikkujen seasta löytyi pieniä, alle 20 cm pituisia nieriänpoikasia, jotka vapautettiin vahingoittumattomana.

Seuraavina vuosina säännöllisesti 1-2 kg nieriöitä, mutta nuoremmat vuosiluokat erittäin harvinaisia.

Uistelijat raportoivat nuorista noin 40cm nieriöistä 2012-13, jonka johdosta käynnistettiin emokalanpyyntii 2013-2015 ja saatiin yli 70 emokalaa.

Emokalaston tuottamien poikasten palauttaminen Kuolimoon on aloitettu 2020.

3. Kokemukset vuosilta 2020-2021

Jukka Kummunsalo kertoi 2020 käynnistetyistä Pro Saimaannieriä hankkeista, jossa vastakuoriutuneet poikaset oppivat syömään eläinplanktonia ennen istutusta. Istutusalueita hoitokalastetaan predaation (saalistus) vähentämiseksi. Luonnonravinto

(Lrv) -lammikoissa kasvatetaan osa poikasista kesän vanhoiksi. Hanketta on nyt toteutettu kaksi vuotta.

Planktonruokinta on onnistunut erinomaisesti. Äärimmäiset helteet ovat aiheuttaneet ongelmia lrv-lammikkokasvatuksessa, jossa tuotantotavoitteet eivät ole täyttyneet.

Nykyinen hanke on kaksivuotinen 2021-2022. Se jatkuu samanlaisena vuonna 2022.

4. Poikasten plankton-starttausmenetelmän esittely

Hannu Yläoutinen, kertoi kasvatuksen historiasta.

Hän kertoi esimerkkinä harjuksen ja siian kasvatuksesta- lämpötilan merkitysestä.

Hannu kertoi kasvatusmenetelmästä, jonka hän on aloittanut jo vuonna 1992 harjuksella poikasilla. Hannu toi esille myös mielenkiintoisia kokemuksia moninaisista kasvatuslammista ja tarkoista vedenlaadun ja sen lämpötilan erojen vaikutuksista tuloksiin. Hannu näytti logaritmista kaaviota siitä, miten luonto tuhlaa melkein kaikki mätimunat ja vastakuoriutuneet poikaset mm monien lajien ruuaksi. Kun halutaan lisätä eloonjäävien määrää on tehtävä paljon työtä. On haastavaa saada kasvatettua kaloja niin, että suurin osa poikasista jäisi henkiin. Kokemus on osoittanut, että se on mahdollista. Menetelmiä on kuitenkin edelleen kehitettävä.

5. Uuden ProSaimaannieriä hankkeen esittely

Teemu Henttinen kertoi laajasti saimaannieriäkannan nykytilasta, uhista ja mahdollisuuksista, sekä jatkohankkeesta Pro Saimaannieriä 2022-2026 Etelä-Saimaa ja Kuolimo. Tavoitteena saimaannieriäkannan elvyttäminen ja luonnossa lisääntyvän, kalastusta kestävän kannan palauttaminen 2030-luvulla.

- Tavoitteena on yhteistyöllä varmistaa maamme eteläisimmän nieriäkannan säilyminen Saimaan eläimistöissä.
- Muodostaa vesialueen omistajien kanssa riittävä rauhoitus-alueverkosto sekä turvata niillä saimaannieriän luontainen elinkierto.
- *Palauttaa saimaannieriä kalastuksen piiriin rauhoitus-alueiden ulkopuolella 2030-luvulla, esimerkiksi istutettujen kalojen osalta.*
- Tavoitteen saavuttaminen edellyttää nieriäkantojen luontaista lisääntymistä ja uusiutumista sekä uhanalaisuusluokituksen kohentumista ja nieriäkannan jatkuvaa seurantaa.

Liitteenä Teemun esittämä kalvosarja ja hankeluonnos Elinvoimainen saimaannieriäkanta.

Liitteenä myös LUKEn esitys Nieriän emokalastot ja istutukset Kuolimo

Kari Kotirinta kertoi, että Savitaipaleen Lions Club on omana yksityisenä hankkeena toteuttamassa 2021-2022 saimaannieriästä isoja yli 2 m korkeaa prossipatsasta, jossa saimaannieriät ovat 1,6 m pituisina näköiskaloina. Patsaan nimi on Kuolimonnieriä. Patsaalla halutaan edistää nieriän suojelua tekemällä siitä matkailunähtävyys Savitaipaleelle Olkkolan Hotellin pihalle. Hanke rahoitetaan julkisilla ja yksityisillä rahoituksilla. 3D malli on valmiina.

Valokuvat tilaisuudesta:

